

**ЗАКОН
О НОТАРИМА БРЧКО ДИСТРИКТА**

На основу члана 23 Статута Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине ("Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ" бр. 1/00), Скупштина Брчко Дистрикта на 63. сједници одржаној 29. априла 2003. године, усваја

ЗАКОН О НОТАРИМА БРЧКО ДИСТРИКТА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Циљ закона

Овим законом уређују се организација, овлашћења, начин рада, као и друга питања од значаја за рад нотара на територији Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дистрикт).

Члан 2

Јавна служба

Служба нотара је јавна служба коју обављају нотари, који су самостални и независни носиоци те службе.

Члан 3

Обављање службе

(1) Нотар обавља службу нотара професионално и искључиво као занимање током времена за које је именован, у складу са овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

(2) Нотар може своју службу вршити до навршених 70 година живота, уколико не наступе разлози за превремени престанак службе према члану 10 тачка 1 и тачке од 3 до 6 или за разлози за разрешење према члану 11 овог закона.

Члан 4

Доказна снага нотарских исправа

(1) Нотарске исправе су све исправе нотара које он сачини на основу овог закона у оквиру своје надлежности.

(2) Нотарске исправе су: исправе настале нотарском обрадом, нотарске овјере и нотарске потврде.

(3) Нотарске исправе имају снагу јавне исправе и важе на територији цијелог Дистрикта, код свих органа власти, правних лица и других институција независно од тога који их је нотар издао.

(4) Нотарске исправе које су издали нотари именовани у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) или у Републици Српској третираће се као да су их издали нотари Дистрикта.

(5) Нотарски обрађене исправе, које је нотар сачинио у границама својих службених овлашћења у прописаној форми, имају пуну доказну снагу јавне исправе о изјавама датим пред нотаром.

(6) Нотарске овјере и потврде имају доказну снагу јавне исправе о чињеницама о којима се у њима свједочи.

(6) Допуштено је доказивати да је изјава неправилно нотарски обрађена, односно да су посвједочене чињенице нетачне.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА НОТАРА

1. Услови и поступак избора нотарa, престанак службе и удаљење нотарa из службе

Члан 5

Услови за обављање службе нотарa

За нотарa може бити именовано само лице које кумулативно испуњава сљедеће услове:

1. да је држављанин Босне и Херцеговине;
2. да има пуну пословну способност и испуњава опште здравствене услове за службенике органа управе;
3. да је дипломирало на правном факултету у Босни и Херцеговини, или прије 06. 04. 1992. године, на правном факултету у бившој Југославији. Уколико је диплома стечена на правном факултету у некој другој држави, овај услов се сматра испуњеним након нострификације дипломе од надлежног органа;
4. да је положило правосудни испит у Босни и Херцеговини, или прије 06. 04. 1992. године, у бившој Југославији. Уколико је правосудни испит положен у некој другој држави, овај услов се сматра испуњеним након што тај испит призна Правосудна комисија;
5. да је положило нотарски испит у Федерацији или Републици Српској;
6. да није осуђивано за кривична дјела против човјечности и међународног права, службене или друге дужности, или за друго кривично дјело извршено са умишљајем, које у вријеме именовања још није брисано из казнене евиденције коју води надлежни орган; и
7. да није члан политичке партије.

Члан 6

Службено сједиште нотара и број нотара

- (1) Правосудна комисија одређује број нотара потребних за подручје Дистрикта.
- (2) Службено сједиште нотара је Брчко Дистрикт.
- (3) Након формирања нотарских комора у ентитетима, приликом одређивања броја нотарских мјеста, мора се прибавити мишљење нотарских комора.
- (4) Број нотара одређује се према броју становника који живе на подручју Дистрикта, при чему је уобичајено да на 20.000 становника треба отворити једно нотарско мјесто, узимајући у обзир и годишњи број исправа које се нотарски обраде.

Члан 7

Конкурс за избор нотара

- (1) Избор нотара врши се путем конкурса.
- (2) Конкурс проводи Правосудна комисија.
- (3) Конкурс мора да садржи, поред општих услова за избор нотара предвиђених овим законом, и сљедеће податке: рок за подношење пријава, рок обавјештавања кандидата о резултатима конкурса, као и службено сједиште за које се врши избор нотара.
- (4) Рок за подношење пријава на конкурс износи 30 дана од посљедњег објављивања конкурса према ставу 5 овог члана.
- (5) Конкурс се обавезно објављује у најмање једном дневном листу у Федерацији и Републици Српској и у "Службеном гласнику Брчко Дистрикта".

Члан 8

Избор нотара

- (1) За нотара се могу изабрати само такви кандидати који су по својим радним и људским квалитетима достојни угледа нотарске службе.
- (2) Код избора између више кандидата који испуњавају услове из члана 5 овог закона, одлучујући критеријум је успјех постигнут на нотарском испиту. Као други критеријум, Правосудна комисија може прописима обавезати све кандидате да полажу тест о правним специфичностима Дистрикта. Идентитет кандидата неће бити видљив из теста. За такав тест неће се давати оцјена - кандидати ће тест «положити» или ће «пасти» на тесту.
- (3) Избор кандидата пријављених на конкурс мора се извршити најкасније у року од 30 дана од дана истека рока за подношење пријава на конкурс.

(4) Правосудна комисија формира комисију за спровођење конкурса, која утврђује листу кандидата који испуњавају услове предвиђене конкурсом.

(5) Рјешење о избору кандидата доноси предсједник Правосудне комисије.

(6) Кандидати који не буду изабрани за нотара добијају писмено обавјештење које садржи разлоге због којих они нису изабрани, као и податке о кандидату који је изабран за нотара.

(7) Против рјешења о избору нотара може се у року од осам дана након пријема рјешења, односно обавјештења уложити приговор Правосудној комисији. Приговор против рјешења о избору кандидата за нотара задржава извршење рјешења.

(8) Правосудна комисија дужна је да одлучи о приговору у року од 30 дана од дана пријема приговора. Рјешење којим је одлучено о приговору је коначно.

(9) Против рјешења из става 8 овог члана, кандидат има право на заштиту својих права код надлежног суда, односно других законом одређених органа у року од 30 дана од дана пријема рјешења донесеног по приговору.

Члан 9

Полагање службене заклетве и повеља о именовану

(1) Након што је рјешење о избору нотара према члану 8 овог закона постало коначно, именовање нотара врши предсједник Правосудне комисије.

(2) По именовану за нотара, предсједник Правосудне комисије уручује нотару повељу о именовану. Садржај и форму повеље утврђује Правосудна комисија. Рјешење о именовану се објављује у “Службеном гласнику Брчко Дистрикта”.

(3) Прије уручења повеље о именовану, нотар полаже службену заклетву пред предсједником Правосудне комисије. Службена заклетва гласи:

“Заклињем се да ћу службу нотара обављати штитећи Устав Босне и Херцеговине, Статут Брчко Дистрикта и законе који се примјењују на територији Брчко Дистрикта и да ћу службу обављати непристрасно, савјесно, независно и чувајући пословну тајну”.

(4) Нотар је обавезан, у року од 60 дана након пријема повеље о именовану, Правосудној комисији да поднесе доказе да је члан једне од ентитетских нотарских комора, да има опремљену нотарску канцеларију у своме службеном сједишту, да је прибавио службени печат и да је закључио осигурање од одговорности у смислу члана 38 овог закона. Стандарде за опрему и простор, које мора испуњавати нотарска канцеларија, прописује Правосудна комисија.

(5) Нотар почиње с радом када испуни услове из става 4 овог члана, а најкасније у року од 60 дана од дана пријема повеље о именовану. У оправданим случајевима предсједник Правосудне комисије може продужити овај рок.

Члан 10
Престанак службе нотара

(1) Служба нотара престаје:

1. смрћу;
2. навршењем 70 година живота;
3. писменим отказом нотара - даном доношења коначног рјешења о престанку службе;
4. ако буде осуђен за кривично дјело из члана 5 тачка 6 овог закона почињено с предумишљајем, или ако му буде изречена забрана даљег обављања службе нотара - даном правоснажности судске одлуке;
5. ако без ваљаног разлога не започне с радом у року утврђеном у ставу 5 члан 9 овог закона;
6. кад на основу одлуке дисциплинског органа изгуби право на обављање службе нотара - даном правоснажности одлуке дисциплинског органа;
7. разрјешењем - даном доношења коначног рјешења о разрјешењу.

(2) Рјешење о престанку службе нотара, из разлога утврђених у ставу 1 овог члана, доноси предсједник Правосудне комисије када настане разлог за престанак службе.

Члан 11
Разрјешење нотара

(1) Нотар ће бити разријешен:

1. ако накнадно престану да постоје претпоставке за обављање службе нотара из члана 5 овог закона, или ако се накнадно утврди да приликом именовања те претпоставке нису испуњене;
2. ако заснује радни однос, или ако почне да користи старосну или инвалидску пензију, или почне да обавља неку другу службу, односно ако настану разлози наведени у члану 35 овог закона;
3. ако му судском одлуком буде одузета или ограничена пословна способност;
4. ако услед тјелесног недостатка, тјелесне или душевне слабости, или због болести, постане трајно неспособан за уредно обављање службе;
5. ако његови пословни односи или начин вођења послова нотара, односно његове материјалне прилике угрожавају интересе странака;
6. ако се није осигурао од одговорности закључивањем уговора о осигурању, или не плаћа накнаду за осигурање нотарској комори чији је члан (у даљем тексту: надлежна нотарска комора), у складу с чланом 38 овог закона;

7. ако годишње није похађао најмање два курса за професионално усавршавање нотара која признаје Правосудна комисија.

(2) Рјешење о разрјешењу доноси предсједник Правосудне комисије након консултација с надлежном нотарском комором, с тим да се прије доношења рјешења нотар мора саслушати у вези са околностима за разрјешење и да се изјасни о тим разлозима.

(3) Против рјешења о разрјешењу може се уложити правни лијек предвиђен у ставовима од 7 до 9 члан 8 овог закона.

Члан 12

Губљење права на употребу службеног назива

Престанком службе или удаљењем из службе нотар губи овлашћење да носи назив "нотар".

Члан 13

Привремено удаљавање из службе

(1) Нотар може бити привремено удаљен из службе:

1. ако је против њега покренут поступак ради одузимања пословне способности;
2. ако се испуне претпоставке за разрјешење из члана 11 овог закона или ако је покренут поступак за разрјешење.

(2) Ако је у кривичном поступку против нотара наложен притвор, за вријеме трајања притвора наступају дејства привременог удаљавања по сили закона, без издавања посебног рјешења.

(3) Рјешење о привременом удаљавању нотара из службе доноси Правосудна комисија по службеној дужности.

Члан 14

Посљедице привременог удаљавања из службе

(1) Рјешењем о удаљењу из службе по основу члана 13 овог закона, мора се одлучити о чувању списка, пословних књига, печата и штамбиља за вријеме док траје удаљење.

(2) За вријеме привременог удаљења из службе нотар не смије предузимати никакве службене радње из надлежности нотара.

3. Вршилац дужности нотара

Члан 15

Вршилац дужности нотара

(1) Ако је служба нотара престала, Правосудна комисија може без јавног конкурса одредити вршиоца дужности нотара. За вршиоца дужности нотара може бити постављен само други нотар или лице које испуњава услове из члана 5 овог закона.

(2) Мандат вршиоца дужности нотара траје до именовања новог нотара, а најдуже шест мјесеци, с тим што у оправданим случајевима тај рок може бити продужен за још шест мјесеци.

(3) Вршилац дужности нотара преузима све списе, књиге и другу документацију нотара на чије мјесто је постављен.

(4) Задатак вршиоца дужности нотара је да настави службене радње које је започео нотар и није овлашћен да предузима нове нотарске послове.

(5) Вршилац дужности нотара има право да потражује трошкове уколико они доспију након преузимања послова. Међутим, уколико је странка платила нотару аванс за предузимање одређене службене радње, нотар је обавезан да урачуна тај аванс приликом обрачуна трошкова.

(6) Вршење дужности се обавља на трошак и за рачун надлежне нотарске коморе, којој вршилац дужности нотара подноси обрачун о својим активностима и од ње добија примјерену накнаду за обављене послове нотара.

(7) Вршилац дужности нотара користи, уколико је неопходно, печат нотара, чија је служба престала, уз додатак "вршилац дужности нотара".

(8) Одредбе члана 25 ставови 1 и 2 и члана 26 став 2 овог закона примјењују се и на вршиоца дужности нотара.

4. Нотарски помоћник

Члан 16

Нотарски помоћник

(1) У нотарској канцеларији може бити запослен помоћник.

(2) Нотарски помоћник се својим радом оспособљава за касније самостално вршење послова нотара, као и за полагање нотарског испита.

Члан 17

Услови за службу нотарског помоћника

(1) За нотарског помоћника могу бити примљена само лица која су својим радним и људским квалитетима достојна угледа дјелатности нотара.

(2) Избор између више кандидата врши се примјеном критеријума који се односе на личне и стручне квалитете сваког кандидата, при чему се нарочито узимају у обзир резултати постигнути за вријеме студија на правном факултету.

Члан 18

Потреба за нотарским помоћницима и услови за њихово именованье

(1) Потребу за пријемом нотарског помоћника у нотарске канцеларије утврђује надлежна нотарска комора, по прибављеном мишљењу нотара. Коначну одлуку о броју и о конкурс за мјеста нотарских помоћника доноси Правосудна комисија на предлог надлежне нотарске коморе.

(2) За нотарског помоћника може бити именовано само лице које испуњава сљедеће услове:

1. да је држављанин Босне и Херцеговине;
2. да је положило правосудни испит у Босни и Херцеговини, или прије 6. априла 1992. године у бившој Југославији. Уколико је правосудни испит положен у некој другој држави, овај услов се сматра испуњеним након што тај испит призна Правосудна комисија.

Члан 19

Конкурс за попуну мјеста нотарског помоћника

(1) Избор нотарског помоћника врши се путем конкурса.

(2) Конкурс организује и проводи Правосудна комисија на предлог надлежне нотарске коморе.

(3) Конкурс мора садржавати сљедеће податке: опште услове за именованье нотарског помоћника, рок подношења пријава и рок за обавјештавање кандидата о резултатима конкурса.

(4) Конкурс се обавезно објављује у најмање једном дневном листу и у "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ".

(5) Рок за подношење пријава на конкурс је 30 дана од посљедњег објављивања конкурса у складу са ставом 4 овог члана.

Члан 20

Поступак избора нотарског помоћника

(1) Правосудна комисија дужна је да, у року од 15 дана након истека рока за подношење пријава на конкурс, достави надлежној нотарској комори листу кандидата који испуњавају услове наведене у конкурс.

(2) Надлежна нотарска комора у року од 30 дана након предочавања листе кандидата доноси рјешење о избору кандидата за нотарског помоћника.

(3) Кандидати који не буду изабрани за нотарског помоћника добијају писмено обавјештење које садржи разлоге због којих они нису изабрани, као и податке о кандидату који је изабран за нотарског помоћника.

(4) Против рјешења о избору нотарског помоћника може се у року од осам дана након пријема рјешења, односно обавјештења уложити приговор Правосудној комисији. Приговор против рјешења о избору кандидата за нотарског помоћника одлаже извршење рјешења о избору нотарског помоћника.

(5) Правосудна комисија дужна је да одлучи о приговору у року од 30 дана од дана пријема приговора. Рјешење којим је одлучено о приговору је коначно.

(6) Против рјешења из става 5 овог члана, кандидат има право на заштиту својих права пред надлежним судом, односно пред другим надлежним органима, у складу са законом, у року од 30 дана од дана пријема коначног рјешења.

Члан 21

Радно мјесто нотарског помоћника

(1) Оспособљавање нотарског помоћника код нотара траје најмање три године.

(2) Посао нотарског помоћника престаје именовањем за нотара или прекидом уговора о раду од стране надлежне нотарске коморе. Уговор о раду може се раскинути и на лични захтјев нотарског помоћника. Он може бити отпуштен уколико не положи нотарски испит.

(3) Одредбе члана 36 овог закона на одговарајући начин важе и за нотарског помоћника. Даном ступања на посао, нотарски помоћник мора да оконча евентуално постојећи други радни однос.

Члан 22

Послови нотарског помоћника

(1) Нотарски помоћник може, под непосредним надзором нотара, обављати све послове за које је по закону овлашћен нотар.

(2) Нотарски помоћник не смије лично потписивати нотарске исправе или забиљешке о овјери.

(3) Нотарски помоћник је дужан да се за вријеме своје службе у нотарској канцеларији придржава истих службених и осталих обавеза које важе за нотара.

Члан 23

Плата нотарског помоћника

(1) Од дана ступања на посао и за вријеме службе, нотарски помоћник прима одговарајућу плату и код надлежне нотарске коморе остварује остала права по основу рада.

(2) Нотарска комора својим актом утврђује мјерила за плату нотарског помоћника.

(3) Актом из става 2 овог члана утврђује се и висина накнаде коју је нотар, којем је упућен нотарски помоћник на рад, дужан да плаћа нотарској комори.

5. Замјеник нотара

Члан 24 *Замјеник нотара*

(1) Ако је нотар спријечен дуже од двије седмице у вршењу службе обавезан је то одсуствовање без одлагања да пријави Правосудној комисији. Ако ова спријеченост траје дуже од једног мјесеца нотару је потребно одобрење Правосудне комисије. Одобрење се издаје само ако се тиме не омета остваривање и заштита права странака.

(2) Ако спријеченост нотара траје дуже од једног мјесеца, нотар мора да захтијева постављање замјеника нотара, а ако нотар не поднесе захтјев за постављење замјеника нотара, Правосудна комисија може и без оваквог захтјева поставити замјеника нотара.

(3) На захтјев нотара, предсједник Правосудне комисије може да постави замјеника нотара који ће вршити дужност нотара за вријеме његовог одсуства или спријечености за рад која траје мање од двије седмице. Постављење замјеника нотара може се извршити унапријед за све случајеве спријечености за рад нотара који наступе током једне календарске године (такозвани стални замјеник нотара).

(4) У случају привременог удаљења нотара из службе, замјеник нотара може бити постављен и без захтјева нотара.

(5) За замјеника нотара може бити постављен само нотарски помоћник или други нотар.

(6) У односу на питања која нису регулисана одредбама чланова 25 и 26 овог закона, на замјеника нотара овог закона примјењују се одредбе овог закона које вриједје за нотар, осим одредаба члана 38.

Члан 25 *Постављење замјеника нотара*

(1) Замјеника нотара без конкурса поставља писменим рјешењем Правосудна комисија.

(2) Замјеник нотара мора, уколико није већ раније као нотар положио заклетву, прије почетка рада да положи заклетву. Уколико је већ једном као замјеник неког нотара положио заклетву, довољно је да се у рјешењу наведе да је заклетва положена раније.

(3) Постављени замјеник нотара може се у свако доба опозвати.

Члан 26

Права и дужности замјеника нотара

(1) Замјеник нотара обавља службу као нотар и обавезан је на исправама које издаје, уз свој потпис дописати додаток који га означава као замјеника и употребљавати печат и штамбиљ нотара кога замјењује.

(2) Замјеник нотара мора да се уздржава од предузимања оних службених радњи које су забрањене нотару кога замјењује.

(3) Замјеник нотара врши службу на трошак нотара кога замјењује и нотар је обавезан замјенику нотара исплатити примјерену накнаду за рад.

(4) Службена овлашћења замјеника нотара почињу с преузимањем службе и престају, ако се постављење претходно не опозове, с предајом службе нотару. За вријеме тог периода нотар се мора уздржавати од обављања своје службе.

(5) Оштећеној странци због повреде службене дужности замјеника нотара, поред замјеника, одговара и нотар, као солидарни дужник. У односима између нотара и замјеника нотара, одговоран је само замјеник нотара.

6. Стручни сарадник у канцеларији нотара

Члан 27

Стручни сарадник

(1) Нотар може запослити стручног сарадника, који има положен правосудни испит у складу с чланом 5 тачка 4 овог закона.

(2) Стручни сарадник за вријеме трајања службе остварује плату и остала права из радног односа код нотара, а у складу са законима и прописима Дистрикта који се односе на радне односе и плате службеника органа управе Дистрикта.

7. Права и дужности нотара

Члан 28

Службено подручје нотара

(1) Нотар може имати само једну канцеларију за рад.

(2) Службено подручје нотара је подручје Дистрикта. Нотар може своју дјелатност у вези са издавањем исправа обављати само унутар свог службеног подручја, уколико у изузетним случајевима оправдани интереси странака не налажу дјеловање изван службеног подручја.

Члан 29
Радно вријеме

Уобичајено радно вријеме нотара одређује се одлуком Правосудне комисије. Нотар може, према потреби, службене радње предузимати и изван утврђеног радног времена.

Члан 30
Обавеза предузимања службених радњи

Нотар је обавезан да предузима све службене радње из области своје законом утврђене надлежности и не смије без ваљаног разлога одбити предузимање службених радњи.

Члан 31
Изузеће нотара

(1) Нотар не смије дјеловати ако постоје сумње у његову непристрасност. У погледу изузећа нотара од предузимања службене радње сходно се примјењују одредбе Закона о управном поступку, које се односе на изузеће неког службеног лица.

(2) У случају сумње о томе да ли постоје разлози за изузеће, нотар је обавезан да одбије предузимање службене радње.

(3) О изузећу нотара, замјеника нотара, вршиоца дужности нотара, или нотарског помоћника, одлучује предсједник Правосудне комисије на предлог странке или нотара.

(4) Службене радње, које су противно ставу 1 овог члана, предузели нотар, замјеник нотара, вршилац дужности нотара или нотарски помоћник, сматрају се ништавим.

Члан 32
Одбијање предузимања службене радње

(1) Нотар је обавезан да одбије предузимање службене радње уколико се ова радња односи на питање које по закону не спада у надлежност нотара, а нарочито уколико се учествовање нотара захтијева ради постизања очигледно незаконитог или нечасног циља.

(2) Нотар не смије код закључивања правних послова посредовати између странака нити у вези с неком службеном радњом преузети јамство или друго обезбјеђење за странку. Нотар је обавезан да обезбиједи да се ни лица која су код њега запослена не баве таквим пословима.

Члан 33

Обавеза чувања службене тајне

(1) Нотар је обавезан да чува као службену тајну оно за што је сазнао приликом обављања своје службе, осим ако закон, воља странака или садржај правног посла не захтијевају нешто друго.

(2) Лица запослена у канцеларији нотара такође су обавезна да чувају службену тајну у складу са ставом 1 овог члана.

(3) Странке могу нотара ослободити обавезе чувања службене тајне.

(4) Обавеза чувања службене тајне постоји и након престанка службе нотара.

Члан 34

Заједничко обављање службе

(1) Нотари који су постављени у истом сједишту, а ради заједничког обављања службе, могу се повезивати и имати заједнички канцеларијски простор.

(2) Повезивање ради заједничког вршења службе или ради заједничког коришћења канцеларијског простора допуштено је само ако тиме није угрожено лично обављање службе, независност и непристрасност нотара.

Члан 35

Професионално обављање службе

(1) Нотар не може истовремено бити адвокат.

(2) Нотар не може истовремено бити у некој другој професионалној служби или имати друго професионално запослење.

(3) Забрана из става 2 овог члана не односи се на обављање службе извршиоца опоруге, старатеља или било које друге сличне службе засноване на одлуци надлежног органа.

(4) Забрана се не односи ни на обављање научне, умјетничке или предавачке дјелатности, нити на обављање дужности у надлежној нотарској комори или у међународним удружењима нотара.

Члан 36

Допунска дјелатност

(1) Нотар не може за било какву накнаду или плату обављати допунску дјелатност у неком органу, привредном друштву и другим правним лицима (у даљем тексту: правно лице), нити може бити члан управе или неког другог органа у правном лицу.

(2) Нотар може обављати неку допунску дјелатност само ако она није у супротности с његовом службом и ако му то одобри предсједник Правосудне комисије.

8. Накнада штете

Члан 37 *Накнада штете*

(1) Нотар је дужан да накнади штету коју је другом проузроковао повредом своје службене дужности.

(2) За проузроковану штету нотар одговара по општим правилима за накнаду штете.

(3) Нотар одговара и за штету коју је проузроковао нотарски помоћник или друго запослено лице у његовој канцеларији. Нотар одговара за штету коју учини замјеник нотара у складу са одредбама члана 26 став 5 овог закона.

Члан 38 *Осигурање од одговорности*

(1) Нотар је дужан прије почетка рада да се осигура од одговорности за штету коју би могао починити трећим лицима обављањем своје службене дужности. То осигурање обухвата и осигурање од одговорности за радње замјеника нотара, нотарског помоћника и других лица запослених у нотарској канцеларији.

(2) У условима осигурања може се предвидјети да штету до одређеног износа накнађује нотар директно.

(3) Осигурање од одговорности врши сваки нотар закључивањем уговора о осигурању са одговарајућим осигуравајућим друштвом и дужан је да то осигурање уредно и благовремено продужава. Осигурана сума износи најмање 250.000,00 КМ за сваки случај штете.

(4) Услове осигурања заједнички утврђују осигуравајућа друштва и надлежна нотарска комора.

(5) Сматраће се да је нотар закључио уговор о осигурању од одговорности када је поднио захтјев за осигурање осигуравајућем друштву.

(6) Осигуравајућа друштва су дужна да закључе уговор о осигурању од одговорности с нотаром који им се за то обрати.

(7) Надлежна нотарска комора може преузети осигурање од одговорности свих својих чланова у Дистрикту, с тим што су у том случају нотари дужни надлежној нотарској комори плаћати накнаду за утврђену висину осигурања од одговорности.

(8) Ако се у поступку утврди да је нотар починио штету трећим лицима намјерно или из крајње непажње, осигуравајуће друштво, које је накнадило ту штету странкама, има право да захтијева поврат средстава од нотара.

9. Печат и штамбиљ нотара

Члан 39

Печат и штамбиљ

(1) Нотар има печат и штамбиљ.

(2) Облик, садржај, начин издавања, коришћење и чување печата и штамбиља нотара уређује својим прописом Правосудна комисија.

Члан 40

Службени потпис нотара

Нотар је обавезан да достави предсједнику суда потпис који намјерава употребљавати приликом предузимања службених радњи. Нотар уз потпис наводи и своје службено својство.

III. НОТАРСКА КОМОРА

Члан 41

Чланство у нотарској комори

(1) Сви нотари с територије Дистрикта морају бити чланови или Нотарске коморе Федерације БиХ или Нотарске коморе Републике Српске.

(2) Нотари с територије Дистрикта могу бирати нотарску комору у коју ће се учланити.

(3) Права и обавезе нотара према надлежној нотарској комори утврђују се овим законом и статутом и прописима надлежне нотарске коморе.

Члан 42

Правни лијек против одлука нотарске коморе

Против коначних и обавезујућих одлука тијела надлежне нотарске коморе којима се одлучује о правима и дужностима нотара, замјеника нотара, нотарских помоћника и других лица запослених код нотара, може се уложити жалба код надлежног суда у року од 30 дана од дана пријема коначне одлуке.

IV. НАДЛЕЖНОСТИ НОТАРА

Члан 43

Послови нотара

(1) Нотар је надлежан за нотарску обраду исправа, издавање потврда, као и овјеру потписа, рукознака (отисака прсти) и преписа.

(2) Нотар може да обавља остале послове који су му према овом закону допуштени.

Члан 44

Нотарска обрада исправе

Нотарска обрада исправе значи да је исправу у цјелости сачинио нотар, у складу са одредбама чланова од 48 до 63 овог закона, те да доказује изјаве садржане у исправи, које су странке дале пред нотаром и које су оне својим потписом одобриле.

Члан 45

Овјера и потврда

Овјера и потврда значи да је исправа сачињена у складу са одредбама чланова од 66 до 75 овог закона.

Члан 46

Налог суда или органа власти

Суд или други орган власти може нотару, уз његову сагласност, повјерити вршење других послова, који су у сагласности с његовом дјелатношћу. Ту спадају нарочито:

1. потписивање и печатање оставинске имовине и стечајне масе;
2. процјене и јавне продаје (лицитације) покретних ствари и некретнина у ванпарничном поступку, особито добровољне продаје;
3. диоба продајне цијене у извршном поступку.

V. ОБАВЕЗА НОТАРСКЕ ОБРАДЕ ИСПРАВА

Члан 47

Правни послови за које је обавезна нотарска обрада исправа

(1) Правни послови за чију је правну ваљаност неопходна нотарска обрада исправа односе се на:

1. правне послове о регулисању имовинских односа између брачних другова, као и између лица која живе у ванбрачној животној заједници;

2. располагања значајним дијеловима имовине малољетних и пословно неспособних лица;
3. правне послове којима се обећава нека радња као поклон, с тим што се недостатак нотарске форме у овом случају надомјешта извршењем обећане радње;
4. правне послове, чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на некретнинама;
5. оснивачке акте привредних друштава и утврђивање њихових статута, као и сваку промјену статута.

(2) Правни послови који, противно ставу 1 овог члана, нису обрађени као нотарске исправе, су ништави.

(3) Независно од одредбе става 1 овог члана, обавезе нотарске обраде исправа могу бити предвиђене и другим законима.

(4) Странке имају право да захтијевају нотарску обраду исправа и за друге правне послове, који нису наведени у ставу 1 или 3 овог члана.

(5) Одредбе овог члана вриједе само док не буду замијењене посебним прописима о обавези нотарске обраде исправа, који их изричито, у цјелини или у дијеловима, стављају ван снаге.

VI. ПРАВИЛА ПОСТУПКА О НАЧИНУ ПОСЛОВАЊА НОТАРА

1. Опште одредбе о нотарској обради исправа

Члан 48

Садржај оригинала нотарске исправе

Оригинал нотарске исправе (у даљем тексту: оригинал) мора садржавати:

1. податке о нотару који учествује у састављању оригинала (име, презиме и сједиште нотара);
2. податке о странкама (име, презиме, занимање и адресу), те податке о евентуалним свјedoцима и тумачима/преводиоцима;
3. начин на који је утврђен идентитет лица под тачком 2 овог члана;
4. текст правног посла с назнаком евентуалних пуномоћи или прилога;
5. напомену да је оригинал странкама прочитан или да је поступљено по одредбама члана 61 став 2, члана 62 став 1 и члана 63 овог закона;
6. дан, мјесец, годину и мјесто, а када то закон или странке захтијевају, и час када је оригинал састављен;
7. потпис лица под тачкама 1 и 2 овог члана и печат нотара који је саставио оригинал.

Члан 49

Проведбени поступак

Правосудна комисија ће својим прописом ближе регулисати начин писања, обиљежавања, исправљања грешака, повезивања и обиљежавања исправа с више страница, чување и издавање исправа и друга питања од значаја за ваљаност нотарских исправа.

Члан 50

Начин писања оригинала

(1) Оригинали се морају откуцати писаћом или другом машином, јасно и читко. Изузетно, оригинали се могу писати руком, и то само трајном тинтом.

(2) Скраћенице у оригиналу смију се употребљавати само ако су уобичајене и опште познате, с тим да се празна мјеста у тексту попуњавају цртама.

Члан 51

Потпис и печат

(1) Нотар је обавезан оригинал својеручно потписати, наводећи своје име и додаток "нотар". Поред потписа ставиће свој службени печат. На крај оригинала, али изнад потписа нотара, стављају се и потписи странака, те свједока, ако су и они учествовали у састављању оригинала.

(2) Ако је странка неписмена, то ће се у оригиналу назначити. Ако странка не може писати, у оригиналу ће се назначити и разлог због чега не може писати.

Члан 52

Измјене и допуне

Ако се у оригиналу морају извршити измјене или допуне, то ће се учинити на крају оригинала с тим што се мора навести на који се дио текста оригинала измјене или допуне односе. Измјене и допуне потписују странке и нотар, ако су те измјене и допуне унесене у оригинал након што је он потписан.

Члан 53

Прецртавање ријечи

(1) У оригиналу се не смије ништа брисати.

(2) Ако нека ријеч треба да буде прецртана, то се чини на начин да она остане читка. Број прецртаних ријечи наводи се на крају оригинала са ознаком стране и реда оригинала и броја прецртаних ријечи. Такву напомену странке потписују по правилима која се примјењују за потписивање измјена и допуна у оригиналу (члан 52).

Члан 54

Поступак нотарске обраде исправе

(1) У оквиру поступка нотарске обраде исправе, нотар мора да провјери да ли су странке способне и овлашћене за предузимање и закључивање правног посла.

(2) Нотар мора да испита стварну вољу странака, објасни ситуацију, странке поучи о правним ефектима посла и њихове изјаве јасно и недвосмислено писмено састави у облику нотарског оригинала. При томе, нотар мора да пази да се искључе све забуне и сумње тако да неискусне и невјеште странке не буду оштећене.

(3) Оригинал се мора странкама прочитати у присуству нотара. Непосредним питањима нотар се увјерава да садржај оригинала одговара вољи странака, након тога странке морају одобрити и својеручно потписати тај оригинал. Прије потписа странака, мора се констатовати да се овако поступило.

(4) Прилози се такође морају прочитати, осим кад се странке одрекну тог права или изјаве да су упознате са садржајем прилога. Ово мора бити забиљежено у оригиналу. Састављање оригинала може се вршити само онда, када приликом читања оригинала прилози стоје на располагању странкама.

Члан 55

Обавеза упозоравања и поуке

(1) Ако странке желе да се у оригинал унесу нејасне, непрецизне или двосмислене изјаве, које би могле дати повода споровима, или не би имале жељени учинак, или би се оправдано могло сматрати да им је сврха да се нека од странака оштети, нотар на то упозорава странке и даје им одговарајућа упутства.

(2) Ако странке ипак желе да се такве изјаве унесу, нотар може одбити да сачини оригинал, или их као такве унијети у оригинал, у ком случају нотар у том оригиналу посебно напомиње да је странке упозорио на посљедице таквих изјава.

Члан 56

Утврђивање идентитета

(1) Ако нотар не познаје странке лично и по имену, њихов идентитет утврдиће увидом у личну карту или пасош, или други лични докуменат. Ако то није могуће, њихов идентитет мора потврдити други нотар или два свједока.

(2) У оригиналу нотар наводи да ли познаје странке, односно на који је начин утврдио њихов идентитет, тачно наводећи имена, занимања и адресе свједока, датум издавања и број исправе употребљене за утврђивање идентитета и орган власти који је исправу издао.

Члан 57

Позивање свједока

(1) Ако је нека од странака неписмена, потребна су два свједока при састављању нотарског оригинала.

(2) У осталим случајевима, од нотара и странака зависи да ли ће при састављању нотарског оригинала бити позвани свједоци.

(3) Умјесто два свједока може се позвати други нотар.

Члан 58

Услови које морају испуњавати свједоци

(1) Свједоци морају бити пунољетни и знати један од службених језика, а један од свједока мора знати читати и писати.

(2) Идентитет свједока утврђује се на начин предвиђен у одредбама члана 56 овог закона.

Члан 59

Лица која не могу бити свједоци

Свједоци не могу бити:

1. лица која не могу ваљано свједочити услед својих душевних или тјелесних недостатака;
2. лица која су запослена код нотара који обавља службену радњу;
3. лица која могу имати корист од посла чије закључивање свједоче;
4. лица која су повезана са странком или са лицем које од нотарске радње има било какву корист, или са самим нотаром на начин који може представљати основ за изузеће нотара.

Члан 60

Присуство свједока

(1) Осим ако законом није другачије одређено, свједоци или други нотар морају бити присутни најкасније кад нотар чита странкама оригинал и кад га они потписују.

(2) Ако то странке захтијевају, свједоци могу бити, осим ако за поједине случајеве није другачије одређено, искључени за вријеме читања оригинала, али у том случају странке морају потписати оригинал у присуству свједока и изјавити да су оригинал прочитале или да им је био прочитан и да одговара њиховој вољи. Све ово ће се назначити у нотарском оригиналу.

Члан 61

Глува, нијема или глувонијема странка која је писмена

(1) Глува странка која је писмена мора лично да прочита оригинал и изричито изјави да га је прочитала и да одговара њеној вољи.

(2) Нијема или глувонијема странка која је писмена мора на оригиналу својеручно написати да га је прочитала и да га одобрава. Такве изјаве морају се унијети у оригинал испред потписа.

(3) У оригиналу мора бити назначено да ли се поступило према одредбама ставова 1 и 2 овога члана.

Члан 62

Глува, нијема, слијепа или глувонијема странка која је неписмена

(1) Ако је глува странка неписмена или ако је нијема или глувонијема странка неписмена, поред свједока, мора се позвати и једно лице које се с њом може споразумјети знаковима. То лице мора имати својство свједока и не мора бити писмено. То лице може бити у сродству с глумом, нијемом или глувонијемом странком, ако нема лични интерес у правном послу који је предмет оригинала.

(2) Ако је нека од странака слијепа, глува или нијема, свједоци морају бити присутни када странке дају изјаву о располагању која се уноси у оригинал, или приликом читања цијелог оригинала странкама, или кад га они сами читају или онда када странке изјављују свој пристанак и кад потписују оригинал. Ово се наводи у оригиналу.

(3) Нотар се мора увјерити да ли се лице од повјерења зна споразумјети путем знакова с глумом, нијемом или глувонијемом странком и у оригиналу навести да се у то увјерио.

Члан 63

Тумач

(1) Ако нека од странака не зна ни један од службених језика, поред свједока из става 1 члан 57 овог закона, мора се позвати и судски тумач. У оригиналу ће се назначити да се овако поступило.

(2) Тумач може бити и лице запослено код нотара, али такође мора имати сва друга својства свједока.

(3) Тумач није потребан ако нотар и оба свједока, односно други нотар владају језиком странке из става 1 овог члана.

(4) У случају из става 3 овога члана, свједоци се не могу искључити за вријеме читања оригинала. У оригиналу ће се назначити зашто није позван тумач.

(5) Кад је тумач потребан, нотар ће настојати да преко њега сазна стварну вољу странака, и према тој вољи на једном од службених језика састави

оригинал, који ће тумач превести странкама. Ако то странка тражи, написаће се превод оригинала на језик странке и приложити уз оригинал.

(6) Нотар треба да упозори странке да могу захтијевати писмени превод и његово прилагање уз оригинал. У оригиналу треба бити наведено да ли се овако поступило и да ли су се странке одрекле тог права.

2. Извршне исправе нотара

Члан 64

Извршна исправа

(1) Исправе нотара су извршне исправе уколико су сачињене у прописаној форми и ако се њима одобрава потраживање одређеног новчаног износа или давање одређене количине других замјењивих ствари или вриједносних хартија, а дужник је у исправи пристао на извршење без одлагања.

(2) На основу исправе нотара, на основу које је у земљишним књигама уписана хипотека над одређеном некретнином, може се у сврху плаћања обезбијеђеног потраживања, непосредно након доспијећа, захтијевати извршење на тој некретнини, ако је дужник у оригиналу на ово изричито пристао.

(3) За извршност исправа из ставова 1 и 2 овог члана није потребна никаква даља активност извршног суда.

Члан 65

Побијање извршења

Извршење исправе нотара може се побијати по одредбама закона којим је регулисан извршни поступак.

3. Нотарске потврде и овјере

Члан 66

Потврде и овјере

(1) О стварима, које су регулисане у члановима од 67 до 75 овог закона, нотар издаје потврде или овјере.

(2) Ако одредбама чланова од 67 до 75 овог закона није другачије прописано, код потврда и овјера је, умјесто оригинала, у смислу члана 48 овог закона, довољна исправа која мора садржавати свједочење нотара, његов потпис, печат, као и мјесто и датум издавања.

Члан 67 *Овјера преписа*

(1) Нотар овјерава само препис који је састављен у нотарској канцеларији, односно сачињен уз помоћ апарата за фотокопирање у нотарској канцеларији. Фотокопија исправе се третира једнако као и препис.

(2) Препис се мора слагати са исправом у писању, интерпункцији и скраћивању ријечи. Ако су у оригиналу нека мјеста преиначена, брисана, прецртана, уметнута или додана, то се мора навести у овјери. У овјери ће се навести је ли исправа подерана, оштећена, или на други начин сумњива по форми, осим ако то већ није видљиво из самог преписа или фотокопије.

(3) Нотар мора тачно упоредити препис са оригиналом и утврдити да ли се слажу, и ако се слажу, потврдиће то на самом препису, наводећи, поред тога, да је то препис исправе коју је странка означила као оригинал, или да је то препис овјереног или обичног преписа исправе, и да ли је као такав таксиран, да ли је писан руком или машином или неким другим механичким или хемијским средством, оловком или пером, и гдје се, по његовом знању или по тврђењу странке, налази оригинал, а ако га је странка донијела, име и адресу те странке.

(4) Ако се на исправи налази каква примједба или клаузула и она ће се унијети у препис.

(5) Кад се овјерава препис једног дијела исправе или извод из исправе, из преписа се мора јасно разабрати који су дијелови исправе остали непреписани.

Члан 68 *Овјера извода из трговачких или пословних књига*

При овјери извода из трговачких или пословних књига, нотар упоређује извод са односним ставкама из књиге оригинала на изводу пише клаузулу овјере, с примједбом да се извод потпуно слаже са одговарајућим ставкама књиге оригинала. У изводу ће се назначити и датум прегледа трговачке, односно пословне књиге.

Члан 69 *Овјера потписа*

(1) Нотар може потврдити да је странка лично, својеручно потписала исправу, или ставила свој потпис на исправу, или да је потпис, који је већ на исправи, странка пред њим потврдила као свој.

(2) Идентитет странке мора се утврдити у складу са одредбама члана 56 овог закона.

(3) Овјера се ставља на оригиналну исправу уз назнаку на који је начин утврђен идентитет, и додатак да је потпис вјеродостојан, након чега се ставља датум, потпис и службени печат нотара.

(4) Нотар је дужан да провјери исправу само у смислу да ли по закону постоје разлози за одбијање вршења службене радње.

(5) Уколико су испуњени услови става 4 овог члана, нотар може овјерити и потпис на исправи која није састављена на службеном језику.

(6) Ако је странка слијепа или неписмена, нотар ће јој прочитати исправу прије него што овјери потпис, а ако нотар не зна језик на коме је исправа написана, исправу ће прочитати судски тумач, што ће се навести у овјери.

(7) Ако се овјерава потпис лица које заступа правно лице или организацију, нотар може у овјери потврдити да се то лице потписало за правно лице или организацију само ако је нотар претходно утврдио да је то лице овлашћено то да учини.

Члан 70

Потврда о времену предочавања исправа

(1) Вријеме кад је исправа предочена нотару, или неком другом лицу у присуству нотара, потврђује се на самој исправи уз тачну назнаку дана, мјесеца, године, а, ако то странка захтијева, и часа.

(2) Ако то странка захтијева, мора се утврдити и идентитет лица које је исправу предочило и лица којем је исправа предочена. У потврди ће се назначити на који је начин утврђен идентитет тих лица.

Члан 71

Потврда да је неко лице живо

(1) Нотар може потврдити да је неко лице живо ако га познаје лично или по имену, или ако је његов идентитет утврдио на начин предвиђен чланом 56 овога закона.

(2) У оригиналу исправе, који се издаје странци, потврдиће се да је то лице било пред нотаром, уз назнаку дана, мјесеца и године, а на захтјев странке, и часа кад се то догодило и како је утврђен његов идентитет.

Члан 72

Потврда о овлашћењу за заступање

(1) Нотар је овлашћен да изда потврду о овлашћењу за заступање ако то овлашћење произилази из судског или другог регистра. Таква потврда има исту доказну снагу као и потврда регистарског суда.

(2) Нотар ће потврду из става 1 овога члана издати само ако је претходно обавио увид у регистар и овјерени извод из регистра. У потврди ће се назначити дан увида у регистар, односно дан издавања извода из регистра.

Члан 73

Потврде о другим чињеницама из регистра

(1) Нотар може издати потврду о постојању или сједишту неког правног лица, о статусним промјенама или другим правно важним чињеницама, ако оне произилазе из јавног регистра.

(2) У случају из става 1 овога члана, нотар је дужан да поступа на начин који је прописан у члану 72 став 2 овог закона.

Члан 74

Потврђивање закључака органа правног лица

(1) Ако је нотар позван да потврди закључак скупштине или сједнице неког другог тијела правног лица, у записник ће унијети дан и вријеме сједнице. Дужан је да опише све што се у његовом присуству догађало, предлагало и изјавило, а посебно закључке донесене на сједници, у мјери у којој је то важно за просуђивање правилности поступка. Он ће потврдити и све друго што је законом прописано.

(2) Записник из става 1 овога члана потписаће и лице које је председаваало сједници.

(3) На захтјев се може утврдити и идентитет председника и других лица која су била присутна на састанку, а у записнику ће се навести како је њихов идентитет утврђен.

Члан 75

Потврда чињеница

(1) На захтјев заинтересованих лица, нотар може потврдити чињенице које су се догодиле у његовом присуству, попут преговора о понудама, лицитацијама, жријебањима или изјавама лица о чињеницама и стањима за које је нотар сам или уз учествовање стручних лица сазнао.

(2) О потврђивању чињеница из става 1 овога члана нотар ће саставити оригинал, у којем ће се навести мјесто, вријеме, имена и адресе странака и других учесника, те тачан опис онога што се у његовом присуству догодило или што је утврдио. Оригинал ће потписати сви учесници. Ако који од учесника одбије да потпише оригинал, нотар ће то назначити у оригиналу.

(3) У оригиналу из става 2 овога члана посебно ће се назначити како је утврђен идентитет странака на које се потврда односи.

Члан 76

Прописи о судском поступку

Одредбама чланова од 67 до 75 овог закона, не утиче се на прописе којима се одређује надлежност и судски поступак за предузимање радњи на које се те одредбе односе.

4. Чување и издавање отпругака и преписа оригинала

Члан 77

Чување оригинала исправа

Исправа коју је у складу са овим законом сачинио нотар представља оригинал исправе који чува нотар у својој архиви. У тој архиви нотар чува све исправе које, у складу са законом, сачини у вршењу службе нотара.

Члан 78

Отпругак оригинала

(1) Кад нотар сачини оригинал, обавезан је странкама да изда отпругак оригинала.

(2) Отпругак оригинала мора по форми, садржају и другим питањима у цјелини одговарати оригиналу, мора бити означен као отпругак и у правном смислу може замијенити оригинал.

(3) Ако је оригинал издат, не може се више о њему издати отпругак него само препис оригинала.

Члан 79

Издавање отпругака оригинала

(1) Осим ако оригиналом није другачије одређено, отпругак оригинала може се издати само:

1. лицима која су правни посао садржан у исправи закључила у своје име;
2. лицима у чије име је тај правни посао закључен;
3. лицима у чију корист је тај правни посао закључен;
4. правним наследницима лица под тачкама од 1 до 3 став 1 овог члана.

(2) Ако су због престанка рада нотара, нотарске исправе, други списи и документација предати на чување суду или другом органу власти или другом нотару, издавање исправа из става 1 овог члана, врше ти органи, односно нотар код кога се налазе на чувању ти списи, односно замјеник нотара који га мијења кад он не ради.

Члан 80

Отпругак оригинала у сврху извршења

(1) Отпругак оригинала у сврху извршења издаје се лицима која су у оригиналу означена као повјериоци, односно њихови наследници, под условом да је доказано да су испуњени услови за извршност оригинала у складу с чланом 64 овог закона.

(2) О извршном оригиналу може се, осим у случајевима предвиђеним у ставу 3 овог члана, издати само један отправак оригинала у сврху извршења.

(3) Поновни отправак оригинала у сврху извршења још неизвршеног отправака оригинала из става 1 овог члана, може се издати само:

1. ако сва лица из члана 79 ставови 1 и 2 овога закона или њихови правни насљедници на то пристану. Тај пристанак мора бити нотарски обрађен билешком на самом оригиналу који је потписала странка, или посебном овјереном исправом, која ће се приложити уз оригинал;
2. ако је раније издати отправак оригинала због неког недостатка враћен нотару или ако је уништен, оштећен или на други начин постао неупотребљив;
3. ако суд, на чијем подручју нотар има своје сједиште, на предлог странке, нареди да му се изда нови отправак оригинала. Такву ће наредбу суд издати ако странка докаже да је неопходно да јој се изда нови отправак оригинала.

Члан 81

Преписи оригинала

Ако самим оригиналом није другачије одређено, овјерени и обични преписи оригинала о правним пословима међу живима, могу се издавати и свједоцима, лицима која из тог правног посла остварују одређену корист, законским заступницима, или насљедницима и другим универзалним правним насљедницима лица која из тог правног посла остварују одређену корист, кад год то они затраже. Тим лицима је дозвољено да у свако доба имају увид у те исправе.

Члан 82

Отправак или препис оригинала изјава посљедње воље

Отправци или преписи оригинала који се односи на изјаву посљедње воље или одредбе у случају смрти које је саставио нотар или које су њему предате у писменој форми, осим ако оригиналом није другачије одређено, могу се издати само оставиоцу док живи или лицу које он за то изричито овласти овјереном пуномоћи. Послије смрти оставиоца, такви отправци или преписи оригинала могу се издати само послвије проглашења посљедње воље. Дан проглашења посљедње воље забиљежиће се на отправку или на препису оригинала.

Члан 83

Стране нотарске исправе

(1) Нотарске исправе издате у другој земљи имају реципрочно иста правна дејства као и нотарске исправе издате по овом закону.

(3) Стране нотарске исправе не могу у Дистрикту имати правно дејство које немају по закону који се у датој земљи примјењивао у вријеме њиховог издавања.

5. Правна заштита

Члан 84

Поступак правне заштите

(1) Незадовољна странка има право да уложи жалбу Правосудној комисији уколико нотар није предузео тражену службену радњу, или због тога што садржај и форма тражене радње нису у складу са законом, или због тога што одгађа њено предузимање.

(2) Правосудна комисија дужна је рјешењем да нареди нотару да предузме тражену службену радњу и одреди му рок за извршење те радње. Нотар је дужан да поступи по том рјешењу.

6. Преузимање исправа, новца и вриједносних хартија ради чувања или предаје

Члан 85

Чување и предаја исправа

(1) Нотар је дужан да преузме на чување исправе свих врста, с тим што има право да одбије да преузме на чување исправу за коју оцијени да за то постоје оправдани разлози.

(2) О преузимању исправа саставиће се оригинал, у којем ће се навести мјесто и вријеме преузимања, име и презиме, занимање и адреса лица које је исправу предало, разлог због кога је положена и коме је треба издати. Оригинал ће потписати лице које је исправу предало и нотар. На оригинал ће нотар ставити свој службени печат.

(3) Ако се исправа пошаље нотару писмом, о томе ће се саставити оригинал у складу са ставом 2 овога члана. Писмо замјењује потпис лица које је исправу предало.

(4) Нотар ће о преузимању исправе издати потврду. Ако је исправа послата поштом, потврда ће се поштом послати пошиљаоцу.

(5) Нотар је дужан да утврди идентитет лица коме предаје исправу, у складу са одредбама члана 56 овога закона. Прималац је дужан да преузимање исправе потврди својим потписом на оригиналу.

Члан 86

Чување готовог новца и вриједносних хартија

(1) Нотар може преузети на чување готов новац, мјенице, чекове, јавне обвезнице и друге вриједносне хартије, а дужан их је преузети само онда кад су му, у поводу састављања нотарског оригинала предати зато да би их уручио одређеном лицу или да би их положио код одређеног органа власти.

(2) Ако преузимање није потврђено приликом састављања нотарског оригинала, о преузимању ће се саставити други оригинал у коме ће се тачно назначити бројеви уписника и депозитне књиге, мјесто и вријеме преузимања, назнака износа новца, вриједности преузетих хартија, те име лица које их је предало и његову изјаву о томе шта с њима треба учинити. Нотар ће о преузимању издати странци потврду у којој ће специфицирати новац и вриједносне хартије који су му предати.

(3) Ако се новац и вриједносне хартије нотару пошаљу писмом, о томе ће нотар саставити оригинал, у складу са ставом 2 овог члана. Писмо се прилаже уз оригинал.

Члан 87

Одвојено чување и предаја новца и вриједносних хартија

(1) Преузети новац и вриједносне хартије нотар је дужан да чува одвојено од свог новца и вриједносних хартија, у посебном омоту, на коме ће навести садржај коверте и име странке. Новац који му је повјерен нотар мора чувати на посебном рачуну код банке или друге финансијске организације, који не може бити доступан у оквиру принудног извршења против нотара.

(2) Преузети новац и вриједносне хартије нотар ће без одгађања предати органу власти или лицу коме се имају предати, након што утврди његов идентитет. Прималац ће пријем потврдити на спису или у депозитној књизи.

Члан 88

Обавеза враћања

(1) Ако нотар не може да изврши наложену му предају у одређеном року, може по протеку тог рока, а ако рок није одређен, најкасније у року од петнаест дана од дана преузимања, без одлагања вратити странци преузете вриједности или, ако то није могуће, може их предати надлежном судији на чување и о томе обавијестити странку препорученим писмом или на други поуздан начин.

(2) Депозит код нотара има исти ефекат као и судски депозит.

(3) Одредбе чланова од 85 до 87 овог закона примијениће се на одговарајући начин и у случају у коме нотар као судски повјереник преузме оставинске исправе, новац, вриједносне хартије или драгоцености.

VII. ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ НОТАРА

Члан 89

Пословне књиге

(1) Нотар води сљедеће пословне књиге:

1. општи пословни уписник, у који се уписују сви нотарски оригинали и овјере потписа;
2. именик лица која су пред нотаром предала какво располагање за случај смрти, са ознаком броја односног списка;
3. депозитну књигу о преузетом и издатом туђем новцу, вриједносним хартијама и драгоценостима, у коју се, поред тачне ознаке преузетог депозита, треба унијети име и адреса депонента те онога коме се предмет треба предати;
4. уписник послова које је суд или који други орган власти повјерио нотару, са абecedним имеником,
5. заједнички абecedни именик странака за његове уписнике, те за депозитну књигу.

(2) Правосудна комисија прописује садржај, обрасце и начин вођења пословних књига из става 1 овог члана.

VIII. ЧУВАЊЕ ИСПРАВА И СПИСА

Члан 90

Обавеза чувања

Нотар је дужан све нотарске исправе које је сам саставио, као и исправе које је преузео на чување, да чува под кључем, одвојено од других списка.

Члан 91

Чување у случају престанка нотарске дјелатности

(1) Ако нотар престаје с радом дужан је о томе одмах обавијестити Правосудну комисију, а истовремено је дужан да предузме све потребне радње ради чувања нотарских списка, предмета, пословних књига, печата и штамбиља и друге документације, односно новца и других вриједносних хартија које се код њега налазе на чувању.

(2) Правосудна комисија ће рјешењем одредити лица за преузимање списка и друге документације из става 1 овог члана и одредити мјесто чувања

тих списа и документације. При обављању послова из става 1 овог члана, ова лица поступају у складу са одредбама овог закона и пропису из члана 92 овог закона.

Члан 92

Прописи о поступку

Правосудна комисија прописује поступак преузимања, чувања и коришћења списа, документације, новца, вриједносних хартија и других писмена из члана 91 овог закона.

IX. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НОТАРА

Члан 93

Дисциплинска одговорност

(1) Нотар дисциплински одговара за повреде службене дужности које учини својом кривицом.

(2) Нотар дисциплински одговара само за радње утврђене овим законом.

(3) Одговорност за кривично дјело или прекршај не искључује дисциплинску одговорност нотара, ако врста повреде представља и повреду службене дужности нотара.

Члан 94

Повреде службене дужности

Нотар чини повреде службене дужности:

1. ако се при састављању нотарских исправа не придржава одредаба овог закона;
2. ако потврди да се у његовом присуству догодило нешто што се уствари није догодило;
3. ако противно тарифи зарачунава или тражи већу накнаду, или ако као судски повјереник врши притисак на странке да га поставе за свог заступника;
4. ако уз обећање да ће снизити накнаду, преко посредника или на други недоличан начин тражи странке;
5. ако заступа странку или саставља исправе у случајевима у којима му је то законом забрањено;
6. ако не поступи по правоснажним одлукама судова и надзорних тијела;
7. ако неуредно води пословне књиге;

8. ако на јавној лицитацији, или током којег другог поступка који води као нотар, или као повјереник суда, или као заступник странака, купи за себе или за своје сроднике ствар која се продаје, или купи ствари, насљедна или друга права;
9. ако обавља за плату државну или коју другу сталну јавну или приватну службу, ако се бави трговином или посредничким пословима, или занимањем које није у складу са угледом, чашћу или независношћу нотара;
10. ако склапа послове под својим именом за друге или под туђим именом за себе или ако је странка у пословима у којима предузима службене радње као нотар или судски повјереник;
11. ако новац који му је повјерен на чување, уложи на своје име противно одредбама овога закона;
12. ако преузме обавезу гаранције или одговорности у пословима који се закључују уз његово учествовање у својству нотара;
13. ако за вријеме суспензије из службе обавља послове нотара;
14. ако не обезбјеђује рад нотарског помоћника, у складу са овим законом.

Члан 95

Дисциплинске казне

За повреду службене дужности нотару се могу изрећи сљедеће дисциплинске казне:

1. писмени укор,
2. новчана казна у висини од 2.500,00 КМ до 25.000,00 КМ,
3. привремено одузимање права на обављање службе нотара у трајању до годину дана.

Члан 96

Дисциплински поступак

(1) Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности нотара покреће Правосудна комисија.

(2) За провођење дисциплинског поступка надлежна је надлежна нотарска комора.

(3) У сврху спровођења дисциплинског поступка формирају се дисциплинска вијећа првог и другог степена. Састав и начин избора првостепеног и другостепеног дисциплинског вијећа, као и њихов метод рада прописује надлежна нотарска комора.

(4) Поступак дисциплинске одговорности води се по правилима која утврди надлежна нотарска комора.

Члан 97

Жалба против рјешења о дисциплинској казни

(1) Дисциплинске казне изриче рјешењем првостепено дисциплинско вијеће надлежне нотарске коморе.

(2) На рјешење из става 1 овог члана може се изјавити жалба другостепеном дисциплинском вијећу надлежне нотарске коморе.

(3) Жалба се изјављује у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

(4) Рјешење донесено по жалби је коначно.

Члан 98

Привремено удаљавање нотара из службе

(1) Ако је против нотара покренут дисциплински поступак, може се донијети рјешење о његовом привременом удаљењу из службе, ако је то нужно ради заштите части и угледа службе или ради осигурања интереса странака.

(2) Нотар ће бити привремено удаљен из службе ако је против њега подигнута оптужница или одређен притвор због кривичног дјела почињеног с предумишљајем, или ако издржава казну затвора до шест мјесеци.

(3) Рјешење о привременом удаљењу, у складу са одредбама ставова 1 и 2 овог члана, доноси првостепено дисциплинско вијеће.

(4) Против рјешења о удаљењу из службе, нотар може изјавити жалбу другостепеном дисциплинском вијећу у року од 15 дана од дана пријема рјешења о удаљењу из службе.

(5) Изјављена жалба не одгађа извршење рјешења.

(6) Другостепено дисциплинско вијеће обавезно је да одлучи по жалби најкасније у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

(7) Рјешење другостепеног дисциплинског вијећа донесено по жалби је коначно.

Члан 99

Дисциплинска одговорност лица запослених код нотара

Одредбе овог закона о дисциплинској одговорности нотара сходно се примјењују и на дисциплинску одговорност нотарског помоћника, замјеника нотара, вршиоца дужности нотара и стручног сарадника.

Члан 100

Општа могућност покретања поступка пред судом

Против коначних одлука дисциплинских органа надлежне нотарске коморе може се покренути поступак пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема коначне одлуке.

X. НАГРАДА ЗА РАД И НАКНАДА ТРОШКОВА

Члан 101

Награда за рад и накнада трошкова

(1) Нотари имају право на награду за свој рад и накнаду трошкова у вези са обављеним радом, у складу с тарифом о накнадама и наградама.

(2) Тарифу о наградама и накнадама нотара утврђује Правосудна комисија, на предлог надлежне нотарске коморе.

Члан 102

Доспјелост награде и накнаде трошкове

(1) Плаћање награде за рад и накнаде трошкова нотару врши се одмах по обављеном послу, а нотар може тражити и да странка плати одговарајући износ аванса у моменту преузимања посла.

(2) Нотар је обавезан странци да изда потврду о плаћеној награди и трошковима.

Члан 103

Солидарна одговорност

Ако је више странака учествовало у закључивању правног посла пред нотаром, или је нотар извршио једну радњу за више странака, све те странке солидарно дугују награду и трошкове нотару, ако се странке другачије не договоре.

XI. НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ОВОГ ЗАКОНА

Члан 104

Надзор над спровођењем овог закона

(1) Надзор над спровођењем овог закона и радом нотара у вршењу службе врши Правосудна комисија.

(2) Нотар је дужан да омогући вршење надзора и ставити на располагање све списе, оригинале, документацију и простор који се односи на послове

нотара у вршењу службе нотара предвиђене овим законом и поступи по рјешењу органа који врши надзор.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 105

Проведбени прописи

Предсједник Правосудне комисије доноси прописе за које је овлашћен овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 106

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ“, а почеће се примјењивати 28. марта 2004. године.

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА**

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА**

Број: 0-02-022-131/03
Брчко, 29. април 2003. године

**ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ БРЧКО ДИСТРИКТА**

Мирсад Ђапо, дипл. правник